

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul for. „Libertatea” cu adăusele sale „Foata Ineressantă”, „Foata de glume „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foata Int.” și „economii” 8 cor. pe an. Pentru America 3 dolari: — România 40 Lei.

Foata națională politică.

o o o

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — Dacă inserate ce se dau de mai multe ori, să fac reduceri de țes.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

La Lovitz se va da zilele astea lupta cea hotărîtoare!

TOATĂ PUTEREA GERMANĂ E ADUNATĂ ACOLO.

In FRANCIA Francezii iau ei atacarea.

În SÎRBIA lupte foarte grele. Armatei noastre li se trimit grabnice întăriri.

Din Ungaria Rușii sunt iar în retragere. Aproape nu mai sunt în țară.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lupta cea mare din Polonia-rusească.

De mai multe zile nu vin decât foarte puține știri din Polonia rusească, — căci pregătindu-se aci o nouă luptă foarte mare, nici o parte, nici alta nu-și descoperă mișcările.

Iaca știrile scurte ce se dau:

Berlin, 12 Dec. — Lupta cea hotărîtoare se va da la Lovnitz, (oraș la jumătatea drumului între Lodz și Varșovia) Aci s'au retras puterile rusești după deșertarea Lodz-ului.

Berlin, 11 Dec. — La lacurile Mazuriene (în Prusia de sus) nu e nimic nou. În Polonia de sus, atacarea noastră dă înainte.

În Galiția încă nu e sfârșită lupta. Rușii atacă, dar atacurile lor sunt respinse cu pierderi mari.

Viena, 11 Dec. — În aripa dreaptă a armatei lui Hindenburg, luptă și trupe austrougare. Din întreg mersul lucrărilor armate, reese, că lupta hotărîtoare se va da în cele mai apropiate zile, la Lovitz!

Köln, 11 Dec. — În Rusia domnește părerea, că Germanii au lăsat la apus (spre Franca) numai puteri mai neînsemnate, pentru apărare tocmai, iar grosul puterilor e dus spre Rusia, unde se fac cele mai mari sforțări, asupra Lovitz-ului și Petrikow-ului.

Basel, 11 Dec. — Generalul rus Scheideman, comandantul unui corp siberian, a fost rănit de moarte în luptele dela Lodz.

Amsterdam, 11 Dec. — Rușii retrăgându-se din Lodz, au nimicit toate lucrurile de hrană pentru oameni și animale, pe care nu le-au putut duce cu ei. Locuitorii se retrag și ei, roiuri mari, spre Varșovia.

Krakau, 11 Dec. — În jos de Krakau, oștile noastre au secerat o învingere asupra Rușilor. Rușii s'au retras de parte înapoi. Multe mii de prizonieri.

Știre rusească despre luptele din Polonia.

Kristiania, 11 Dec. Morningpost vestește din Petrograd: Trupele rusești

stau acum față în față cu trupele germane pe un front mai lung de trei sute mii englezești, dela hotarul Prusiei răsăritene începînd până jos la Cracovia. Atacul îndreptat contra centrului (mijlocul frontului) rusec, nu are de țintă cucerirea Varșoviei, ci zdrobirea armatei rusești.

Lupta din Franca.

În acest războiu ciudat în îndrăcit, aproape nici unul din luptători nu poate spune că i-a ieșit socoteala de acasă cu cea din țîrg. Aceea ce unul plănuește în cea mai mare taină, celalalt simte par'că numai prin miros, și mâne-zi îi și pune o pedecă, cearcă să-i tragă dungă peste socoteală.

În o vreme Germania își zicea: Am să mă duc ca o furtună, ca un uragan, ca un potot, peste Belgia și Franca despre mare, pân' la Paris! Și a și înaintat o bucată din calea sa, cînd de odată se izbi ca de un zid puternic, de frontul francez, care opri

pe Germani, îi împinse nițel înapoi și apoi îi ținu și-i ține pe loc, acum acuși de 4 luni de zile! Francezii stau numai pe loc și țîn cu umărul la zăgaz, ca să nu se rupă și să nu se răverse peste ei potopul german, Germanii tot încearcă să rupă zăgazul și se treacă iazul, și nu mai pot.

Atît de mult s'au dedat cu starea asta, încît acum Neamțul și-a zis: Francezii ăștia au chiar înțepenit aci, țînînd de zăgaz. Hai să-i las în focarea lor, să țînă de-a proasta mai departe. De azi eu numai mă fac că-i atac, de fapt îmi ridic o parte mare de trupe, le azvîrl pe celalalt front, la Ruși, doar' le dau acelora o trîntă, de să-i pun la pămînt!

Așa a și făcut. Oștile germane s'au îngrămădit în Polonia rusească și aci au dat semne de viață în luptele grozave mai noue cu Rușii. Dar abia s'au deslănțuit de-a binele aceste lupte, și Francezii au băgat de samă, că apăsarea spre ei s'a mai ușurat, li-a venit veste și dela ortacii lor de luptă Ruși care le zic: Acum săriți voi,

măi, de acolo, de unde e mai ușor, și prin aceea să-mi fiți de ceva ajutor, că, uite, au buit Nemții toți pe mine!..

Urmarea e, că din Franca vin mai nou știri, că acum ea, Franca, care era numai în apărare, se pregătește de atacare asupra Nemților.

În acest scop sunt chemați sub steag toți cîți sunt cît de cît purtători de arme în țară, ca, dacă Germania nu vrea să o mai atace, apoi să atace ea, Franca! »Dacă tu îmi dai pace, apoi stai, că nu-ți dau eu!«.

Iaca știrile mai nou despre acestea:

Luptele în Flandria.

Despre încordatele lupte din capul despre apus al Belgiei, vine următoarea înștiințare:

Roma, 9 Dec. — Vestitorul foii engleze »Times«, află din cercurile militare franceze că — luptele din Flandria, cele despre cari se vorbea în timpul din urmă mai mult ca de oricare altele, — se pot socoti deocamdată de încheiate.

Germanii, spune știrea din vorbă, nu au de gînd să mai urmeze, acum în timpul iernii, atacurile lor în scopul de a înainta spre țarmul mării, spre Calais.

Știrea asta are multă asămănare de adevăr. Doar de cînd la Yser și Ypern nu se mai dau lupte așa grele, de atunci s'a pornit marea încăerare în Polonia rusească. Căci, se scrie, Germania și-a tras multe din trupele ei ce se aflau la Yser, și le a împins pe cîmpul de luptă din Polonia, încercînd să zmulgă dară aci, asupra Rușilor, o biruință mai însemnată, ori chiar hotărîtoare, acum până nu dă greul cel mare al iernii.

Lupta dela Yser

Copenhaga, 11 Dec. — După știrile franceze, Germanii ar fi pornit Sîmbătă seara un mare atac la canalul Yser și de atunci pe întreg frontul de-alungul canalului e în curgere o mare luptă.

Amsterdam, 11 Dec. — Ieri s'a desfășurat dealungul canalului Yser o luptă groznică. La Pervys Germanii au atacat de nou pe plute înzestrate cu mașini de pușcat. În urma plutelor veneau prin apă infanteriștii germani.

Sfîrșitul nu se cunoaște. S'a desfășurat apoi o mare luptă la Marechen. Aici Germanii au făcut din casa păzitorului dela pod o adevărată fortăreață de unde s'au apărat cu succes contra Francezilor.

Berlin, 12 Dec. — Luptele în Flandria s'au început iară. La Ardenne luptă viuă de artilerie (tunuri). Francezii au îndreptat asupra noastră (a Germanilor) atacuri la Crete, Bassi de Pretre și la Pont Monson, — dar am respins atacurile lor.

Ce nădăjduesc Francezii?

Copenhaga, 12 Dec. — Generalul Joffre (mai marele armatelor franceze) a spus președintelui Poincare, care a fost de curînd la Cartierul general, (locul de conducerea războiului), că în timp de două săptămîni o să aibă o mare biruință!..

Guvernul francez se întoarce în Paris.

Stockholm, 12 Dec. — Guvernul francez se întoarce de tot la Paris, și diplomații. Aci se va chema și dieta. (Se știe că la începutul războiului, de teama că Germanii să se poată apropia de Paris și să-l împresoare, guvernul se mutase la la Bordeaux, mai în lăuntru țării).

Un milion și jumătate de soldați luptă în Belgia.

Roma, 11 Dec. — Se vestește din Calais:

Toate știrile sosite aici spun, că Germanii se pregătesc pentru o mare luptă hotărîtoare în Flandria.

(Flandria se numește partea dela miazăzi-apus a Belgiei: Flandria belgiană, și colțul de sus al Franței: Flandria franceză Flandria franceză are de capitală orașul Lille. În Flandria belgiană, la apus e cel mai mare oraș Bruges, la la răsărit: Gand. Vestitul canal și riu Yser și Ypernul unde se dau acum cele mai groase lupte, sunt în Flandria Belgiană).

Germanii aduc nou și nou întăriri pe frontul Ostende-Ypern. Și tot așa fac Francezii-Englezii și Belgienii cari în timpul din urmă au dus mari trupe de întărire pe cîmpul de luptă din Flandria, unde stau azi față în față peste un milion și jumătate de oameni.

Starea Germanilor în Flandria e foarte mult îngreunată

prin aceea, că trupele unite: franceze-engleze și belgiene, se află în niște așezări atît de întărite, că germanii nici apropia nu se pot de ele.

În Calais comanda trupelor e de vre-o cîteva zile în mîni engleze și soldații belgieni și francezi sunt instruiți a mînuî tunurile englezești. Zi de zi sosesco atît la Calais, cit și în Belgia tunuri grele și engleze și franțuzești.

Lupte în Alzația germană.

Basel, 7 Dec. — »Baseler Anzeiger« primește următoarea știre de pe cîmpul de luptă din Alzația: Artileria (tunările) franceză bombardează fără întrerupere orașul german Altkirch, din spre Dammerkirch. În Dammerkirch, unde își are artileria franceză așezările ei întărite, s'a zvonit că întreg orașul Altkirch ar fi în flacări și că gara de acolo e de mult ruină. Refugiați din Altkirch spun însă, că pe vremea cînd au fugit ei din oraș, abia cîteva clădiri erau stricate de tunurile franceze, iar gara era încă întreagă și orașul nu ardea. În Tagsdorf de asemenea puține case sunt stricate.

Altkirch și satele din prejur au fost golite de locuitori, încă Sîmbătă.

Insemnătate mare se crede că nu vor avea luptele din Alzația, pentru-că Milerand ministrul francez de războiu fiind încă tot în Belfort, pe urma sfatului ce s'a ținut aici între ministru și căpeteniile militare și civile din oraș, s'a rînduit zilele trecute golirea orașului Belfort de locuitori, din ceea ce se deduce, că Francezii nu ar avea gînd de înaintare, ci dimpotrivă ei s'ar teme de un nou atac german la cetatea Belfort, și de aceea au luat măsurile acestea. Viitorul apropiat va arăta însemnătatea luptelor din Alzația.

Lupta cu Sîrbi.

Sirbia e o țară muntoasă, aproape toată valuri de dealuri și munți, și așa pentru mișcări militare, e foarte îngreunătoare. Pentru cel ce are de înaintat prin ea, e neprimnică, căci fiecare creastă de dealuri, e o întăritură firească în mîna celui ce se apără.

Greul acesta îl cam simt oștile noastre austroungare, cari înaintează prin Sirbia, în urmărirea armatei sîrbești.

După retragerea lor din Belgrad Sirbii au așteptat pe ai noștri la Arangelovaț și aci au dat o luptă grea, despre care comanda noastră militară a trebuit să vestească, că e »foarte îndărătnică și plină de periferi«, — totuși armatele noastre au mers și mai în jos, pînă la Gorni Milanovaț, unde înse au trebuit să se oprească, ba în unele puncte chiar să se retragă pentru a-și rîndui de nou rîndurile. Acum li se duc

ajutoare nou, cu spriginul cărora să răzbească iar nainte. Iacă știrile mai nou:

Budapesta, 11 Dec. (of.). Pe cîmpul de luptă cu Sîrbi nu s'a întîmplat azi nimic deosebit.

Retragerea trupelor austroungare în noue așezări, mai prielnice, decurge fără lupte mai mari.

Acum Sîrbii atacă.

Budapesta, 10 Dec. (of.) O parte a trupelor austroungare întîlnind în Sîrbia la Apus de Gorni-Milanovaț mare putere dușmană, n'a putut înainta mai departe. Ca să ferim din calea contra-atacului pornit din partea Sîrbilor, a trebuit să ne tragem din fața lor unele trupe, în așezări mai prielnice nouă.

Din jos de Belgrad, atacul nostru dă înainte. În 8 Dec. am luat dela Sîrbi 20 tunuri, mai mulți prinsoneri.

Rușii și Francezii ajută pe Sîrbi.

Sofia, 10 Dec. — Guvernul sîrbesc a comandat prin guvernul francez la o mare fabrică de arme din Franca tunuri de tot felul și muniție multă. În 26 Nov. a și sosit din Franca la Soloniki (Grecia) o parte mai mică din ceea-ce a comandat Sîrbia, și anume: 32 tunuri mari și 9000 de lăzi cu gloanțe. E interesant că descărcarea de pe corabie și încărcarea pe tren a muniției și a tunurilor în Saloniki, a fost îndeplinită de cătră soldați greci.

București, 9 Dec. — În săptămîna trecută mai multe corăbii rusești, încărcate cu soldați, arme și muniție, au trecut pe Dunăre în sus, spre Sîrbia. O mare parte din aceste vase s'au oprit la Radojevat. (Pe malul drept al Dunării, în Sîrbia).

Rușii în Ungaria.

In comitatele Șaroș Szepeș, Zemplén, Ung și Maramurăș.

În comitatul Șaroș și Szepeș, Rușii sunt cu totul împinși napoi. Ieri trupele austroungare au intrat în Bartfa în com. Șaroș, care era pînă aci în mîna Rușilor. Locuitorii și deregătorii încep a veni iarăși la vetrele lor.

Venirea napoi a locuitorilor refugiați din Bartfa e împiedecată mult prin aceea, că din acest oraș Rușii au dus cu e tot ce au aflat bun de mîncare

toate bucatele, încît refugiații au a se îngriji în întia linie de-ale mîncării, dacă au de gînd să meargă acasă. Orașul de altfel nu e stricat, clădirile au rămas întregi. Primarul din Bártfa a stat în oraș tot timpul cît au fost Rușii aici și așa se vede, că Rușii tocmai pentru asta n'au stricat orașul și s'au purtat cinstit cu locuitorii rămași acasă.

Au luat din unele căsi și haine mai de preț, totuși paguba aceasta nu e mare.

Trupele rusești din comit. Șaroș s'au tot retras în timpul din urmă. Mai pe urmă s'au oprit la *Vizkôz*, dar nu peste mult s'au pornit iar' la drum și se spune că acum ar fi ieșit din comitat, prin strămoșii dela *Dukla*.

— În comitatul *Zemplén* încă am respins pe Ruși. Abia prin pădurile din apropierea graniței mai sunt unde și unde, trupe. Trupele austroungare au intrat de vre-o câteva zile în *Sztropkó* și *Mezőlaborcz*.

— În comitatul *Ung*, mai sunt trupe rusești prin partea *Uzsok*-ului. Dar acestea nu atacă.

— În comitatul *Maramureșului*, Rușii au înaintat pîn' la *Majlánska*, dar nici aștia nu atacă. Se vede că se simt prea slabi, ori cine știe de ce.

Budapesta, 11 Dec. Luptele în Carpați se dau încă tot după planul înainte stabilit. Rușii, cari se retrag din Ungaria, nu mai atacă. Abia trupele de acoperire și apărare a retragerii, se mai împotrivesc, cînd trupele noastre se apropie prea tare de ele în retragerea lor.

Mapa Budapestei și a Vienei, găsită la ofițerii ruși!

Printre soldații prinși în luptele din Carpați, la poalele lor în Ungaria, — se găsesc și cîțiva ofițeri ruși. Vestitorul de războiu al unui ziar din Pesta spune, că la acești ofițeri s'au aflat mapele foarte acurate și lămurite ale orașelor Budapesta și Viena, cu întreagă țesătura de străzi mai însemnate, și cu numirile lor scrise cu litere civile (rusești), ba și edificiile (zidirile) mai însemnate, scrise toate.

Mapele au lingă ele scrisoare tălcuitoare rusească, dar anumite uliți sunt scrise și ungurește ori nemțește.

Mapele acestea, zice numi-

tul vestitor, sunt o călăuză foarte lămurită pentru toate pasurile (strimtorile) din Carpați cu cărările lor, și pentru ținuturile din jurul lor.

Se spune că aceste mape așa bune, sunt făcute de ofițerii francezi, cari au cutreerat Carpații în aceste părți, sub cuvînt că caută după băisaguri ori că vreau să cumpere munții...

Și din aceasta se vede cît de mult Rusia și Franța, se pregăteau de fapt, serios și demult, pentru acest războiu, — doar că terminul lui nu era pus așa curînd, ci numai pe 1916.

Iar mapele Budapestei și a Vienei, arată că Rușii, dacă ar putea răzbi prin Carpați, apoi oblu spre Budapesta s'ar azvirli și de aci spre Viena. — Atît doar, că pare că e mai mare voința, ca puterînța...

In Polonia de jos și Galiția de apus.

Budapesta, 10 Dec. (ofi) Pe frontul austroungar din Polonia nu s'a petrecut ieri nimic deosebit. Rușii au îndreptat noaptea un atac împotriva noastră la apus de *Novorodomska*, dar ne-a reușit se respingem atacul.

În Galiția apuseană au sosit mari întăriri de amîndouă părțile, iar' lupta e în curgere. În luptele de aici am prins pînă acum la vre-o 10.000 de Rușii.

Höfer, subst. șef. st. m.

In Polonia de sus și Prusia răsăriteană.

Berlin, 10 Dec. — (oficioasă). În Prusia răsăriteană se dau acum aproape numai lupte de tunuri, pe lingă lacurile *Mazuriene*.

În Polonia de sus o parte a trupelor germane, naintînd pe țărmul drept al *Vistulei*, a cuprins prin asalt comuna *Przasnic* și a luat dela Ruși vre-o 600 prizoneri și niște mașini de pușcat.

Pe țărmul stîng al *Vistulei* încă atacăm.

Cum își cruță Rușii pe ofițeri.

În o scrisoare din Krakau (Cracovia, în Galiția), publicată de un mare ziar din Viena, se arată în chip interesant felul, cum sunt cruțați ofițerii ruși în războiu, atît de moarte, cît și de a cădea în prinsoare. Iacă ce spune scrisoarea:

Am dat într'o zi în vorbă cu prizonerii ruși din acest

oraș, printre cari se afla și un ofițer. Între altele ne-am arătat mirarea, că deși prindem mulți soldați de rînd ruși, dar ofițeri foarte puțini. Și nu pricepem lucrul.

Ofițerul ne-a tălcuit lucrul cu aceea, că armata rusească fiind foarte mare, cînd a fost mobilizată, nu a avut peste tot locul atîta ofițeri, cîți i-a trebuit, și de aceea la multe trupe ofițerii sunt mai puțini decît s'ar cere, iar aceia cîți sînt, au poruncă să se scutească și să se cruțe, pentru a rămînea amatei. În luptă ei stau numai în linia a treia a formațiunii de pușcat: nainte sînt soldații, după ei, la depărtare potrivită, cît să-i poată ținea în ochi, sunt așezați, ca a doua linie, subofițerii, și numai apoi, ca a treia linie, se află ofițerii, putînd astfel avea în ochi toată formațiunea.

Prin așezarea lor napoi, ei sunt cruțați mult, și la caz că văd că trupa lor a ajuns în primejdie a fi impresurată și prinsă, au poruncă să dea comanda la subofițeri și pe sine să se scape!

De aceea printre prizonerii ruși, se găsesc puțini ofițeri.

Totuși au pierdut și Rușii grozav de mulți ofițeri, ajunși nu de mîna prinzătoare a dușmanului, ci de gloantele lui, încît e și la ei mare lipsă de ofițeri.

Przemysl e impresurat, dar Rușii nu bombardează cetatea.

Budapesta, 11 Dec. (ofi) Puterica cetate din Galiția: *Przemysl*, e încunjiurată de multișor de cătră trupele rusești, cu toate acestea Rușii nu bombardează cetatea. Trupele austroungare din *Przemysl* zilnic neliniștesc, prin ieșiri din cetate, trupele impresurătoare ale Rușilor, cari stau jur-împrejur la o anumită depărtare de forturi, în așezările lor întărite, făr' să atace.

Pe mare.

Berlin, 11 Dec. — O știre oficioasă din Londra vestește, că vase de războiu germane au atacat în 8 Dec. la insula *Falkland*, flota engleză. În această luptă pe apă vasele de războiu germane: „*Scharnhorst*“, „*Leipzig*“ și „*Guetzenau*“ s'au scufundat. Două vase de război au fost prinse de Englezi. Corăbiile: „*Dresden*“ și „*Nürnberg*“ au reușit să scape.

Știrea aceasta spune că Germanii au suferit mari pierderi. Bună parte din muniția și armele de pe corăbiile cari s'au scufundat, a fost scăpată la vreme. Se zice că Englezii au avut pierderi neînsemnate.

Rennenkamp...

— Generalul rus, greu bătut. —

Cetim în ziarele dela 10 Dec. următoarea telegramă trimisă din Roma:

Roma, 9 Dec. — Ziarele franceze dezbat uimite întîmplarea cu întîrzierea cea mare a generalului *Rennenkamp*.

Toate foile, care mai ascuns, care mai pe față, îl bătuesc cu tradare (*vinderea patriei*) pe comandantul rus, care, după foile franceze, cu voia a întîrziat mișcarea de încunjiurare a Germanilor la *Lodz*!

În această întîrziere găsesc ele și pricina căderii orașului *Lodz* în mîinile armatei germane, ceea ce face și mai greu păcatul lui *Rennenkamp*. Foile franceze cercetare aspră și pedepsire necruțătoare, cu atît mai virtuos, cu cît, în cazul generalului *Stössel*, (German de fel și el, care a comandat în războiul cu Japonezii cetatea *Port-Arthur* și a dat'o de bunăvoie Japonezilor, deși s'a dovedit că o mai putea apăra luni întregi de zile), — judecătoria rusă nu a cunoscut cruțare, ci l'a osîndit. Și doar *Port-Arthur*-ul nu a fost punct mai însemnat în acel războiu, ca *Lodz*-ul în cel de acum.

Cam la fel e și părerea unor ziare maghiare, deși cele mai multe trec peste povestea lui *Rennenkamp*, în tăcere. „*Aradi Közlöny*“ de pildă, scrie printre altele despre el:

...Se poate ca *Rennenkamp*, care în războiul cu Japonezii s'a arătat ca unul dintre generalii ruși mai de seamă, să nici nu fie vinovat pentru întîrzierea asta. Va fi plecat destul de timpuriu spre ținta dată, dar dacă drumurile n'au fost destul de bune, pentru a înainta pe ele cu tunurile... Aceste neajunsuri n'au fost ținute în vedere în socoțile lui *Rennenkamp*, iar acest lucru »mic«, a ajutat pe Germanii la o biruință minunată!, — deși ei erau acolo în număr mult mai mic, decît Rușii!

Dar și aceea e sigur, — urmează ziarul maghiar, — că nu din pricina infanteriei a întîrziat *Rennenkamp* optsprezece ciasuri. Căci asta e peste putință. Însă fără artileria (tunărimea) împedecată de dru-

mul rău, el nu și-a împins nici infanteria înainte spre ținta ei, *deși și numai cu ea, el putea atinge ținta ei și s'a dat (prinderea Germanilor).*

Dar în acest războiu, Rușii nu lucrează nici odată cu infanteria fără a avea coperirea artileriei, căci în războiul cu japonezii au pățit-o lucrând fără coperirea tunurilor.

Așadar, privit din depărtare, noi îl vedem pe Rennenkamp a fi fost numai foarte precaut (cu socoteală, cu precumpănire), — căci odată a fost și mai puțin cumpănitor, și atunci (tot în acest războiu) a înecat o întreagă armată rusească în lucrurile Mazurieni!

Faptul pe care îl amintește foaia maghiară, se ia și el tare în nume da rău generalului Rennenkamp, care luptând sus în Prusia de Răsărit, tot contra lui Hindenburg, i-a condus pe Ruși așa de bine, că mai toți au fost înecați de germani în întinsele lacuri de acolo!.

O telegramă mai nouă primită la Frankfurt dela București, ține a ști, că generalul Rennenkamp ar fi fost otrăvit, — ori că el s'ar fi otrăvit

Glas japonez.

Ziarul japonez „Hochi Shim-bun“ vorbind despre zvonurile venirii de trupe japoneze în Europa, scrie:

»In Europa s'a răspândit zvonul, ca lapomia ar trimite trupe de ajutor pe câmpurile de luptă de acolo. Aceste știri sunt azi fără temei, căci pentru trimitere de trupe nu e lipsă, și vre-o cerere de acest fel, până acum Japoniei, nu i-s'a făcut

De acest lucru numai atunci ar fi lipsă, când puterea aliaților (Francia, Anglia, Rusia) ar fi întrecută de cea germană. Dar cazul acesta nu este. Pe câmpul de luptă din Apus (la Francia) puterile luptătoare sunt ca număr la fel de mari, iar armata rusească întrece cu mult la număr pe cea germană și aus troungară

Dacă aliații (Francia, Anglia, Rusia) ar suferi o înfrângere, ar fi bătuti, — atunci Japonia și-ar ști datorința, pe care o are izvorînd din contractul ei de alianță, și atunci într'adevăr că ar trimite armate de ajutor în Europa!

Răscoale în Tripolis.

— Italianii au și ei val cu Turcii. —

Roma, 8 Dec, — Din *Habid* sosește știrea, că au fost

vehemente ciocniri acolo, între turcii răsculați și trupele italiene rînduite pentru înăbușirea răscoalei. Amănunte nu sunt încă, dar se știe că încăerările așa s'au început, că Turcii au atacat o caravană ce ducea hrană pentru miliția italiană spre Dalut. Miliția din Dalut luînd de veste, a sosit îndată la fața locului și se încinse o strașnică luptă între miliție și Turcii în urma căreia răsculații au fost bătuti și fugăriți pân' la satul Anunchid. De aici răsculații au fost respinși mai departe pân' la Aulad-Mhomaed din munții Gefera, ba și mai încolo către apus. Italianii au pierdut câțiva morți și răniți. Guvernorul a rînduit starea de război în cercul *Gebell-Nofosa*.

„Mireasa e prea frumoasă“...

Ziarul „Pești Hirlop“ are un articol sub acest titlu, vorbind în el, bine înțeles, nu de mirese cu vâlul alb pe cap, de care acum sunt așa de puține și rare, ci de o altă mireasă, cu cunună de singe pe cap și cu haină muiată în singe pe trupul ei, — de Rusia, mireasa cu care s'a cununat pentru timpul de față, poate nu pentru mult timp. mîndrul Albion (Anglia)...

Pornind dela vorba populară, că „mireasa e prea frumoasă“ și că a merge la cununie cu o mireasă prea de tot frumoasă, înseamnă de cele mai multe ori o primejdie pentru viața viitoare a mirelui, — căci nu peste mult el va simți cum îi încolțește în inima vermele jaluziei, a bănuelii a temerii de necredință, — așa și din însoțirea Angliei cu Rusia, numai același lucru are să iasă.

Până acum din puterile „antantei“ (Anglia, Francia, Rusia) singură Rusia poate arăta că a cuprins hotar strein: Galiția dela Austria, și ceva din capul de sus al Prusiei orientale, — deși și țară de a ei, e în mâni germane (în Polonia) cam pe-ata. Totuși, dacă oarecare poate arăta ceva izbînzi în acest războiu, apoi numai ea poate arăta, pe cînd soațele sale, Francia și Anglia, au pierdut capul de sus al Franciei și toată Belgia, și de cucerit n'au cucerit decît o palmă de loc în Alsația germană.

Punînd cazul că Rusia își poate înmulți izbînzile și că încheerea războiului o s'o arate numai pe ea, ca pe una care a putut ajunge oarecare roade mai de seamă, sau că toate biruințele cu cari s'ar alege antanta, sunt ale Rusiei, — ieșind adeca ea ca „prima“ (întîia) între tovarășele sale, —

cea dintii putere care va face gură acră la aceasta, va fi Anglia. Căci Anglia nu dorește un sfîrșit acestui războiu, care să ridice prea mult pe ortaca Rusia, nici s'ar bucura de o biruință, în care partea leului să fie a Rusiei — Anglia nu dorește nici ea o Rusie prea tare, și de aceea ziarul maghiar crede a vedea deja semnele jaluziei ce se va viri între ortacele de azi: soțul Albion începe a oizmui pe „mireasa lui prea frumoasă“...

Iar cei mai departe mergători cu socotelile, prorocesc, că după acest războiu, cel dintii stat european care se va întoarce contra Rusiei, va fi chiar Anglia. Căci Anglia și azi a intrat în războiu din jaluzie și frică față de Germania, iar ca mîne va fi împinsă de același simț al ei, față de soața sa de azi, Rusia.

NOUȚĂȚI

Prețuri statorite pentru piața Orăștiei. Primăria și poliția din Orăștie au dat o Publicațiune viu care vestește publicul despre prețurile mai nou statorite pentru piața orașului nostru. Această publicațiune o dăm în întregime în Nrul nostru viitor, în cel de azi amintim numai că cei ce vor vinde mai scump de cum sunt prețurile statorite, vor fi pedepsiți în înțelesul ordinațiunilor ministeriale 5600/914 și 8682/914 cu închisoare pân' la 15 zile și pedeapsă în bani pân' la 200 cor.

Dăm și azi cîteva din prețurile mai însemnate:

Grîu, metărmaja:	42 cor.
Săcară, „	33 „
Orz, „	30 „
Cucuruz vechiu „	23 „
„ nou „	20 „
Făină de grîu prima „	70 „
„ pentru fierț „	66 „
„ de pîne „	49 „
Făină 0, 1 kg.	— 74 fil.
„ 2, și 3 1 kg.	— 70 „
„ de pîne cernuță, —	56 „

— Cei-ce, neavînd azi foile noastre, trimite de pe acum prețul lor (vezi-l mai jos) pentru cel puțin jumătate de an din anul viitor, — le capătă de acum pân' la Anul nou pe de-asupra, de cînte!

Rugăm vestiți asta cetitorilor de foi din comună.

O apucătură, ce nu se face bine. La subscrierea împrumutului de războiu, ce se făcu la începutul acestei luni, — vedea lumea cu plăcere, cum băncile cele mari și bogătanii din Pesta și fruntași de cei de frunte, — iscălesc coala cu milionul, cu sute și sute de mii, — aceasta a împintenat pe mii și mii de cetățeni mai modești în puterile lor materiale, a se avînta și ei la iscălire de sume, cît numai pot de mari! Căci, își zicea fie care, uite, ce pildă frumoasă dau cei cu pungile groase. Hai, nu ne lăsăm nici noi pe jos de tot!

Dar abia s'a sfîrșit iscălirea, și iaca ziarul „Az Est“ din Pesta aduce vestea, că: E drept că s'au iscălit 950 milioane de tot, dar avînd în vedere starea osebită a cutărilor așezeminte din provincie (și din capitală), ministrul trebuie să își dea seamă cît poate să pri-

mească din acele subscrieri, și cît să lase să fie șterse din sumele ce s'au iscălit așa, din însuflețire, la început...

Și tot același ziar ne spune, că s'au șters cam o sută și zece de milioane, — rămînînd de plătit numai 840, în loc de 950 de milioane!

Subscrierile dintii erau așa frumoase pentru însuflețirea lumii...

Mulțumită aducem acelor prea stimați domni și doamne, cari au avut bunavoință a condola și a ne mîngăia — în urma pierderii prea iubitului nostru fiu Cornel, — mort pe câmpul de războiu.

Orăștie, 12 Dec. 1914.

Petru Belei și soția.

Prețul Calendarului

Național pe 1915.

— O îndreptare în prețul lui. —

Prețul unui Calendar luat singularic, din prăvălie ori dela noi, este: 40 fileri și 5 fil. de postă. Până la 3 calendare, cerute pe postă, prețul e tot 40 fil de unu. — Cine ia 4-14, le capătă cu 30 fil. exemplarul, trimis acasă franco (posta plătită de noi).

Celor ce iau dela 15 exemplare în sus, se dau cu numai 22 fileri, trimise lor franco acasă! Ei au a le vinde singularice tot cu 40 fileri.

Trimiteți banii înainte! Fiind timp de războiu, nu putem da pe credit, căci n'avem drept a pîri în acest timp pe cel ce nu le ar plăti. Stările acestea strică creditul, pe care altădată l'am dat unora.

— Numai aceste prețuri sunt ade-vărate!

Numai după acestea putem trimite. (In publicările trecute a fost o greșală pentru cumpărătorii de 12-14 ex. Prin asta se îndreaptă).

Prețul foii „Libertatea“ pe anul 1915.

În anul 1915, foaia „Libertatea“ va ieși, tot așa ca în timpul de față, de 2 ori pe săptămînă: Lunia și Joia. Ba avem nădejde, că nici nu va mai da înapoi dela asta, ci va ieși pentru todeauna de 2 ori pe săptămînă!

Joia ea va avea lingă sine și adausul literar „Foaia Interesantă“, Lunia „Libertatea“ singular.

Prețul numărului de Joia rămîne cel vechiu: 5 cor. pe an, 2 cor. 50 fil. pe jumătate de an.

Numărul de Lunia (a căruia preț fusese la început 1 cor. 50 fil. pe 2 luni, apoi 1 cor. pe 2 luni), îl vom da acum pentru 1 cor. 3 luni de 2 cor. jumătate de an.

Cel ce dară, își abonează amîndoi numerii, va trimite: 4 cor. 50 fil. pe jumătate de an, sau 9 cor. pe anul întreg.

Foaia de glume „Bobîrnaci“, precum și adausul economic, nu le putem scoate pînă ce nu vor fi revenit stările de pace, cînd iar le vom scoate.

Abonații cu pachetul,

cînd mai mulți cer foile pe adresa unuia dintre ei, dela care apoi își duce fiecare foaia sa, — le capătă cu următorul preț:

Numărul de Joia, cu 4 cor. 40 fil. pe an, sau 2.20 pe jumătate de an. Dar trebuie să se aboneze cel puțin 5 foi în un pachetel (5 Libertăți și 5 Foi Interesante).

Numărul de Lunia se da acestora cu numai 3 cor. 50 fil. pe an, s'au 1 cor. 75 pe jumătate de an.